

FSM

Flessenscheepjes Journaal

In dit nummer:

- Van de voorzitter
- Algemeen
- Een vroeg telefoontje
- Rijker dan gedacht
- Vitrine voor de jeugd
- Schenkingen
- FSM in de media
- Uit het gastenboek

No. 2

Augustus 2021

Uitgave van het
Flessenscheepjesmuseum

Van de voorzitter

Bijna 1,5 jaar geleden werd besloten, nog voordat de regering besloot tot een lockdown, het museum voor het publiek te sluiten. De gezondheid van de medewerkers stond daarbij op de allereerste plaats. Dat het nog heel lang zou duren werd niet verwacht. De gemeente Enkhuizen werd om uitstel van betaling van betaling van de huur gevraagd en later om kwijtschelding. Het is nog niet duidelijk wat het standpunt van de gemeente is of wordt. De regering heeft via de provincie €100.000 aan Enkhuizen toegekend om de Coronaschade bij instellingen te vergoeden, dan wel te verzachten.

Vele commerciële verhuurders hebben besloten om de huur niet te innen of een veel lagere huur om te voorkomen, dat er huurders moesten stoppen of zelfs failliet zouden gaan.

De Stichting Flessenscheepjes Museum kon gelukkig aanspraak maken op een vergoeding, die bijna aan elk bedrijf werd toegekend. De NOW-regeling kon niet worden toegepast om de simpele reden, dat er geen betaald personeel is. Over de tegemoetkoming van de vaste lasten wordt nog gediscussieerd. De RVO is vooralsnog van mening, dat de vast lasten in het museum onvoldoende zijn voor de TVL, maar dat is klinkklare onzin. Er zit waarschijnlijk een ambtenaar, die bang is, dat hij het zelf moet betalen!

De ingediende bezwaarschriften zijn nog niet afgehandeld. De RVO heeft uitstel van behandeling gekregen, dus gaat het nog wel even duren.

Gelukkig zijn de bezoekersaantallen vanaf het moment, dat het museum in juli weer - onder strikte voorwaarden - open ging, zeer bevredigend. De lasten zonder de huur kunnen betaald worden. Denk hierbij aan energie, water, zakelijke lasten, verzekeringen, rente, contributies etc. Helaas kan door een tekort aan vrijwilligers het museum slechts 4 dagen per week geopend worden. De noodzakelijke buffer voor de stille winterperiode, kan helaas niet voldoende opgebouwd worden. Dat baart zorgen. Het zal toch niet zo zijn, dat het museum bijna 30

jaar zonder subsidie de broek heeft opgehouden door een virus verslagen wordt? Nee, dat kan en gaat niet gebeuren!

Met de zeer gemotiveerde groep vrijwilligers slaan we ons er doorheen. Op naar een Coronavrije periode.

Algemeen

Op 5 juni j.l. kon het FSM na een gedwongen sluiting (corona) weer open, nadat we midden oktober 2020 de deuren moesten sluiten.

Gedurende deze sluitingsperiode werd in opdracht van de eigenaar van het pand (gemeente Enkhuizen) achterstallig onderhoud verricht aan de uitbouw boven het water aan de achterzijde (de “serre”). Zo werd de zijkant van de keuken vernieuwd, draagbalken vervangen, nieuwe kozijnen en ramen geplaatst en de achterdeur vernieuwd. Ook het nog aanwezige asbest op het dak van de uitbouw werd verwijderd. Al met al een klus die een maand heeft geduurd. Het buiten schilderwerk aan de uitbouw werd gedaan, maar het binnen schilderwerk moesten we als huurder zelf doen. Het was dus een geluk bij een ongeluk dat dit kon worden gecombineerd met de sluiting van het FSM.

Bij de heropening en even daarna werden wij geconfronteerd met het vernieuwde protocol van de Museum Vereniging. In feite bleef alles bij het oude (1,5 m afstand enz.), m.u.v. het verplicht dragen van een mondkapje en de reserveringsplicht. Het reserveringssysteem hebben we echter gehandhaafd op vrijwillige basis en biedt de bezoeker die hiervan gebruik maakt meer zekerheid. Ondanks onze vacature op de site van “Vrijwilligerspunt” hebben we hierop nog geen positieve reacties gehad. Gelukkig heeft zich wel een dame aangemeld als vrijwilligster, maar omdat er ook een is vertrokken is dit per saldo geen winst. Het gevolg is dat we nu open zijn op vrijdag t/m maandag. Gelukkig weten de bezoekers ons wel te vinden, maar wat opvalt is dat er nauwelijks buitenlanders komen.

Gedurende de maandenlange sluiting hebben we niet stilgezeten en is er schoongemaakt, de midden vitrine opnieuw ingericht en zijn de

tekstkaartjes bij de flessenscheepjes vernieuwd.

Helaas kregen we te horen dat onze ex-vrijwilliger Wim Pelser – na een periode van afnemende krachten – is overleden op 73-jarige leeftijd. Wim was een toegewijde collega met een voorliefde voor sleepboten in de fles en van hem zijn de legendarische woorden “denk aan het afstapje” tijdens het koninklijk bliksem bezoek aan het FSM op 14 juni 2013.....

Vroeg telefoontje

Onlangs werd Frans in alle vroegte thuis gebeld door een Belgische familie. Zij wilden het museum bezoeken. Zwaar teleurgesteld waren zij, toen ze hoorden dat we gesloten waren die dag. Ze waren speciaal voor het FSM naar Enkhuizen gekomen. Daar Frans toch in het museum zou zijn die middag, mochten zij komen. Meneer vertelde later dat hij nog maar kort met pensioen was en de afgelopen winter besteed had aan het lezen van een enorme stapel Watersporttijdschriften die hij op zolder had bewaard en nog niet gelezen had. Alle leuke dingen die hij wilde bezoeken had hij uitgeknipt en gesorteerd op stad. In een blad uit 1992! stuitte hij op een artikel over het FSM. Dat kwam op zijn “to do list” en verklaarde de enorme teleurstelling toen het ernaar uitzag dat het bezoek niet door kon gaan. Ze hebben die middag extra genoten.

Soms is het museum rijker dan het dacht

Op de eerste verdieping in een hoekje stond iets wat wel wat weg had van een prikklok. De meesten vonden het maar een raar ding en wisten niet wat het was. Lucy wist zich te herinneren dat het scheepje dat bovenin, achter een scheefhangend ruitje zat, ooit had gevaren op de golven....

Nu is de echtgenoot van één van de vrijwilligsters klokkenmaker en die zag het wel als een uitdaging om de klok weer aan de praat te krijgen. Als snel bleek dat het ging om een Art Deco klok van bakeliet, rond 1942 gemaakt in Engeland. Deze klok had één van de eerste elektrische uurwerken en moest, net als de eerste auto's, met de hand gestart worden. Eigenlijk was alles stuk, o.a. de wijzers lagen binnenin de klok in een envelop of delen waren zelfs

verkeerd in elkaar gezet. Dus werd eerst alles uit elkaar gehaald, vervolgens schoongemaakt, gerepareerd en weer in elkaar gezet. Een flinke klus, maar het resultaat mag er zijn. De klok loopt weer en het schip (replica van de Cutty Sark) deint weer rustig op de golven, terwijl aan de horizon het licht verandert door de opkomst en ondergang van de zon.

Vitrine voor de jeugdige bezoekers

Aan het begin van de zomervakantie hebben we de middenvitrine, bedoeld voor wisselende exposities, ingericht met name voor de jonge bezoekers. Het idee hiervoor ontstond doordat we het LEGO flessenscheepje in bruikleen hebben gekregen. De museum collectie bevat genoeg flessen die wat afwijken van wat er in hoofdzaak getoond wordt, n.l. zeilschepen en die kinderen aan zullen spreken.

Zo lagen er op zolder een fles met een straaljager, een mijnenveger en onderzeeboot. Over de fles met de Vliegende Hollander is een spannend verhaal te vertellen. Een zeeman in een fles met zijn arm in het verband, een halve fles omdat het schip te groot was en dus niet past.... enz. Het LEGO flessenscheepje staat er samen met het boekje van de bouwbeschrijving. Het levert leuk reacties op: een mevrouw van een jaar of 45 vertelde dat ze nog Star Wars van Lego had liggen wat ze bouwen moest... Een pronkstuk in de vitrine is een kraam met daarin een fles waarin een zeeman in zijn eigen museum flessenscheepjes bouwt. Bovenop staat een vuurtoren die, na reparatie, nu weer staat te knipperen.

Ook ligt er een puzzeltje voor kinderen “Vaar het scheepje in de fles”.

Zes flessenscheepjes gemaakt door Ton v.d. Weele

Schenking van zijn dochter mevr. A. Bomhof- v.d. Weele

Ton van der Weele, geb. in Singapore op 3 augustus 1935 - 2015†, zat tijdens de oorlog in een Jappenkamp. Hij heeft daar polio gekregen, waardoor hij zijn hele leven slecht ter been is geweest.

In 1945 kwam hij naar Nederland. Na de middelbare school, ging hij scheikunde studeren in Leiden. Later was hij werkzaam als docent scheikunde en maakte als hobby meubels en speelgoed. In de jaren 70 is hij in zijn vrije tijd begonnen met het bouwen van scheepsmodellen en na zijn pensionering werd dat zijn hoofd bezigheid. Hij kocht

boeken, bezocht musea en bestudeerde nauwgezet hoe een schip was gebouwd, hoe de tuigage in elkaar zat, etc. Vervolgens ging hij tekenen en bracht van papier alles over

op hout. Hij was heel kritisch, maakte veel onderdelen zelf en paste bouwtekeningen aan. Hij werkte erg nauwkeurig en was niet snel tevreden. Hij beschikte over een schat aan speciale gereedschappen en materialen.

Later begon hij met het bouwen van flessenscheepjes. Vaak was er een aanleiding om een bepaald type boot te bouwen. Zo bouwde hij de klipperaar “Gratitude” omdat zijn dochter hierop als maat gevaren had. Zijn flessen zijn herkenbaar aan een rood lakzegel met zijn initialen ALW.HH De meeste flessenscheepjes heeft hij cadeau gedaan. Een klein aantal is achter gebleven in zijn huis na zijn overlijden op 5 februari 2015. Bij de schenking van 6 flessenscheepjes, zit ook een fles, genaamd “Tonijn”, die niet door Ton is gebouwd, maar door een speciale vriend, Cor Korving. Deze vriend deed ook aan modelbouw en het maken van flessenscheepjes.

Schenking Henk Hortensius

Henk Hortensius – geen onbekende in Enkhuizen - heeft besloten om de nautische voorwerpen die wij al jaren in bruikleen hebben, te schenken aan ons museum. Vanzelfsprekend zijn wij erg blij met deze schenking van arti-

kelen die prima bij ons museum passen!! Het betreft diverse voorwerpen zoals: Een oude misthoorn met pompaandrijving, diverse blokken, anker, kogels enz.

Schenking aquarellen

Zaterdag 7 augustus hebben wij 2 oude aquarellen van oude huizen in Enkhuizen als schenking mogen ontvangen. Het betreft een aquarel van het Spuihuisje en het voormalige woonhuis van diverse Enkhuizers ter linkerzijde. In 1939 werd dit laatste pand gesloopt en met gebruikmaking van oude materialen

weer opgebouwd en als “levensmiddelenbedrijf” door de familie Veken in bedrijf genomen. De entree van de winkel lag op de hoek van Bocht en Zuiderspui.....

De tweede aquarel betreft een huis in de Breedstraat en een huis in Enkhuizen dat is afgebroken en vermoedelijk weer is opgebouwd in het buitenmuseum van het Zuiderzee Museum (gaat waarschijnlijk naar Oud Enkhuizen of ZZM). De aquarellen zijn omstreeks 1875 gemaakt door W. de Haas Hemken (1831-1911) een bekend schilder, tekenaar en aquarellist. Zij zijn geschonken door mijnheer W. Dijkema uit Zwolle.

In de weekbladen "De Drom" en de "Enkhuizer" zijn 2 artikeltjes over het museum geplaatst.

LEGO in het Flessenscheepjesmuseum...

Nu de zomervakantie weer voor de deur staat, wilden wij onze jeugdige bezoekerjes eens laten zien dat er nog veel meer "geflest" kan worden dan het gebruikelijke zeilschip. We gingen op zoek in de collectie naar eigentijdse flessen, grappige flessen, flessen met een verhaal of gewoon bijzonder.

Zo kregen wij onlangs het LEGO flessenscheepje, een bijzonder stuk uit de Lego collectie. Het is helemaal opgebouwd uit LEGO stentjes. Wat te denken van een straaljager, onderzeeër of containerschip in de fles.

Het spookschip "de vliegende Hollander" is ook van zolder gekomen, wie kent het verhaal niet? Ook vereeuwigden flessenscheepjebouwers zichzelf in de fles. Een bijzonder mooi werkstuk is een kraam met een knipperende vuurtoren. Er ligt een fles in met een compleet flessenscheepjesmuseum. Kortom, voor de kinderen een leuke middag in ons museum. Jammer genoeg is het museum in de vakantie niet dagelijks geopend. Ook wij kampen met een tekort aan vrijwilligers. Check voor uw bezoek eerst de openingstijden op de website.

www.flessenscheepjesmuseum.nl

De Drom 24-6-'21

WIJ GEMEENTE OP RODI.NL • PAGINA 23

Oranje geflest

ENKHUIZEN – Ook in het Flessenscheepjes museum te Enkhuizen zijn de Oranje fans te vinden. De jongen in de fles is trots op zijn, door oma gebreide, oranje-trui met Nederlandse leeuw en dood de tijd voor de wedstrijd nog even met varen met zijn klompbootje in de vijver.

FLESENSCHEEPJES MUSEUM WEER GEOPEND

■ Op naar de finale! (FOTO: AANGELEVERD)

De flessenscheepjes in het museum zijn heel divers. In de komende vakantie periode is er een speciale vitrine voor kinderen ingericht. Hier

in staat onder andere ook het Lego flessenscheepje.

op zoek naar nieuwe vrijwilligers, zodat zij weer de hele week open kunnen.

Het Flessenmuseum is nog

Bezoekers
reageren in
het gasten-
boek

6 aug. '21 Geweldig leuk om te zien
en wat een leuke betrouwen
/supposten. Mieke & Jeroen

Super interessant!
Gastboek
Jeroen C

13-6-'21

Heel erg leuk om alles te bekijken.
Ook het filmpje is interessant.
Een mooi besluit van ons bezoek naar
Enthuizen! Joop, Marja, Dora + Gaby uit Dronen

Veel dank. Heel mooi & interessant
museum! Nelly & Paul Amerstoort

26-6-2021

Heel leuk om te zien, en met veel enthousiasme

2-8-'21

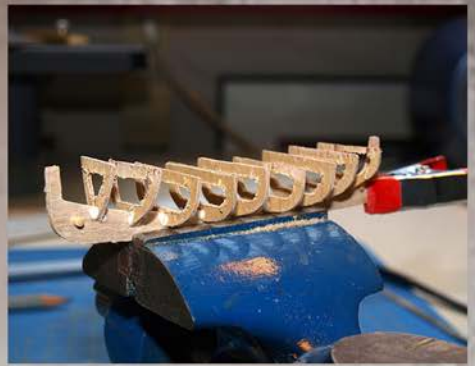
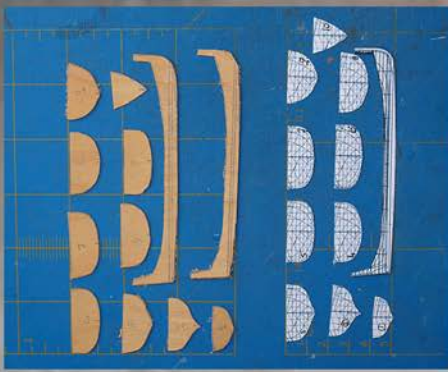
Peter Elice Fenna Lucas
Goede

02-08-21

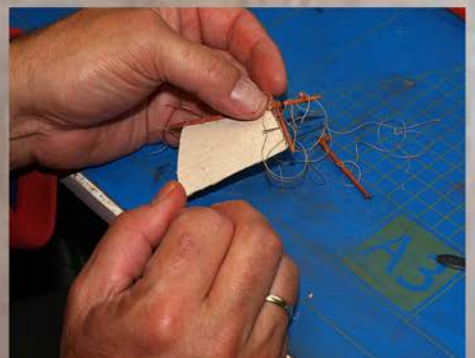
Was mooi & interessant!
echt mooi & interessant
echt heel mooi!!

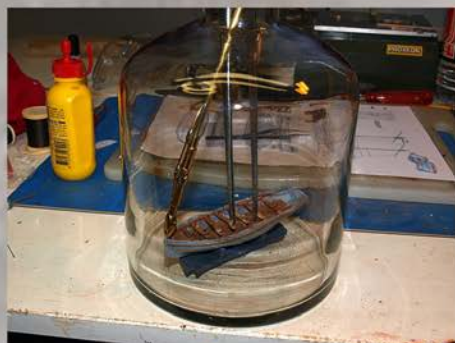
31-7-2021

Simon
& Nicolet
Prettig mooi
museum

De bouw van de B2-sloep

De bouw van de B2-sloop

COLLEFON

Voorzitter stichting FSM: Jan Hetteling tel. 06-51721499
Redactie FSMjournal: Frans Weseling/Marianne van Haandel
Telefoon museum: 0228-318583
E-mail: info@flesenscheepjesmuseum.nl
Adres: Zolderpui 1
1601 GH Enkhuizen

